

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ЗВІТ ПРО РОБОТУ

2022 рік

**вул. Прокоф'єва, 38, м. Суми, 40016,
Тел. (0542) 36 61 46,
E-mail: sumy_nmc_pto@ukr.net**

<https://nmcpto.sumy.ua/>

**Схвалено на засіданні навчально-
методичної ради НМЦ ПТО у Сумській
області (протокол від 26.12.2022 № 4)**

ЗМІСТ

I. Вступ	4
1.1. Основні завдання, що визначені Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти у Сумській області на плановий період	4
2. Оновлення змісту та якості П(ПТ)О потребам регіональних ринків праці	5
2.1. Подання пропозицій щодо вдосконалення законодавчого регулювання П(ПТ)О	5
2.2. Участь у розробці та апробації державних освітніх стандартів з конкретних професій.....	6
2.3. Організація розроблення освітніх програм за Державними стандартами професійної (професійно-технічної) освіти, орієнтованими на результати навчання	6
2.4. Організація розроблення робочих навчальних планів і навчальних програм на освітні компоненти для конкретних професійних кваліфікацій	7
2.5. Організація розроблення сучасного освітнього контенту для конкретних професійних кваліфікацій.....	7
2.6. Інше.....	8
3. Співпраця із закладами П(ПТ)О (у тому числі організація навчально-методичної роботи з керівними та педагогічними кадрами).....	8
3.1. Здійснення інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу, організація та координація методичної роботи.....	8
3.2. Методичний супровід дослідно-експериментальної роботи	12
3.3. Діяльність методичних секцій та методичних об'єднань із професій та навчальних предметів, організація їх роботи.....	13
3.4. Організація і проведення науково-практичних конференцій, семінарів, конкурсів, виставок навчально-методичної літератури та технічних засобів навчання	16
3.5. Здійснення заходів щодо вивчення, узагальнення та впровадження інноваційного педагогічного і виробничого досвіду та новітніх педагогічних технологій в освітньому процесі	19
3.6. Організація підвищення кваліфікації педагогічних працівників, у тому числі стажування педпрацівників на підприємствах, установах, організаціях	20
3.7. Проведення консультацій керівників і педагогічних працівників з питань навчально-виробничої та навчально-виховної роботи.....	26
3.8. Інше.....	26
4. Моніторингові дослідження.....	27
4.1. Аналіз якості навчання, рівня знань, умінь і навичок здобувачів освіти закладів П(ПТ)О (надання методичної допомоги щодо удосконалення освітнього процесу).....	27
4.2. Вивчення потреб закладів П(ПТ)О щодо забезпечення їх програмно-методичною документацією, підручниками, навчальними посібниками тощо. Надання методичної допомоги авторським колективам, творчим групам, окремим педагогічним працівникам закладів П(ПТ)О щодо розроблення проєктів програмно-методичної документації, підручників, навчальних і методичних посібників, технічних засобів навчання та їх апробація	29

5. Співпраця із закладами освіти, науковими та науково-методичними установами, громадськими організаціями, об'єднаннями роботодавців, підприємствами, установами, організаціями, обласними центрами зайнятості Державної служби зайнятості	30
5.1. Сприяння підвищенню ефективності роботи Регіональних Рад П(ПТ)О (РР П(ПТ)О)	30
5.2. Сприяння залученню ключових стейкхолдерів до участі в оновленні змісту освіти та освітнього процесу в закладах П(ПТ)О	30
5.3. Інше.....	31
6. Видавнича діяльність. Здійснення інформаційно-видавничої діяльності: підготовка, виготовлення, тиражування та розповсюдження інформаційних і методичних матеріалів	32
7. Участь працівників центру	34
7.1. у проведенні атестаційних експертиз закладів П(ПТ)О, підприємств, установ, організацій, що здійснюють діяльність у галузі ПТО	34
7.2. у роботі регіональної експертної ради з питань ліцензування та атестації закладів П(ПТ)О	35
7.3. у реалізації проєктів всеукраїнського та міжнародного рівня	35
7.4. у всеукраїнських та регіональних вебінарах, конкурсах фахової майстерності, майстер-класах та їх результативність.....	36
8. Популяризація П(ПТ)О, упровадження нових форм і методів профорієнтаційної роботи серед здобувачів освіти загальних середніх закладів освіти, молоді, незайнятого населення, профконсультування.....	36
9. Організація роботи із здобувачами освіти за різними напрямками	38
10. Фінансово-господарська діяльність НМЦ ПТО.....	39
11. Міжнародна діяльність (проєкти).....	39

I. Вступ

1.1. Основні завдання, що визначені Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти у Сумській області на плановий період

Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Сумській області (далі – НМЦ ПТО) у 2022 році продовжив роботу за єдиною методичною проблемою «Створення цілісного методичного освітнього простору регіону як відкритої системи професійного зростання педагогічних працівників на основі компетентнісного підходу», що спрямована на задоволення інтересів педагогічних колективів закладів професійної (професійно-технічної) освіти в постійному підвищенні професійного рівня відповідно до вимог сьогодення.

Ураховуючи заходи щодо запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта на період до 2027 року», Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, Концепції державної системи професійної орієнтації населення, Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки, Стратегії регіонального розвитку Сумської області на 2021-2027 роки та виклики, які постали перед професійною (професійно-технічною) освітою у 2022 році, діяльність Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Сумській області було спрямовано на вирішення таких задач: здійснення навчально-методичного супроводу формування функціонування внутрішньої системи та системи зовнішнього забезпечення якості професійної освіти в регіоні; забезпечення оновлення змісту професійної освіти відповідно до регіонального ринку праці; створення умов для гнучкості професійної освіти області та її популяризації; створення умов для професійного розвитку педагогів закладів професійної освіти; удосконалення системи функціонування навчально-практичних центрів за професійним спрямуванням; створення онлайн навчальної платформи та розроблення інформаційних матеріалів щодо покращення іміджу професійної освіти регіону; проведення конкурсів фахової майстерності, фестивалів, творчих конкурсів для здобувачів професійної освіти та педагогічних працівників.

Основні результати роботи у 2022 році:

- затверджено Стратегічний план розвитку системи професійної (професійно-технічної) освіти Сумської області до 2027 року;
- залучено 3300 педагогічних працівників до методичних заходах різних форм у рамках роботи STUDY-ШКОЛИ НМЦ ПТО у Сумській області;
- упроваджено в НМЦ ПТО інформаційно-комунікаційне середовище Microsoft 365;
- розпочато роботу з розроблення комунікаційної стратегії професійної освіти Сумської області;
- створено онлайн навчальну платформу та розроблені інформаційні матеріали щодо покращення іміджу професійної освіти регіону;
- розроблено та впроваджено навчальний курс «5 кроків для ефективної комунікації закладу професійної (професійно-технічної) освіти»;

➤ розроблено та впроваджено навчальний курс «Розроблення освітніх програм за державними стандартами професійної (професійно-технічної) освіти, орієнтованих на результати навчання»;

➤ розроблено професійний стандарт з професії «Водолаз», проекти державний освітніх стандартів з професій «Лісник», «Водолаз», оновлено стандарт з професії «Електромонтер з ремонту та обслуговування сонячних електроустановок»;

➤ розпочато розробку Е-контенту за професією 7139 «Опоряджувальник будівельний», 7233 «Слюсар з ремонту рухомого складу» у рамках проекту «EU4Skills»: Кращі навички для сучасної України»;

➤ продовжено експеримент регіонального рівня за темою «Професійна підготовка майбутніх фахівців електротехнічного профілю в закладах П(ПТ)О» протягом 2021-2024 років на базі ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище».

➤ розпочато експеримент регіонального рівня за темою «Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу П(ПТ)О» на 2022-2024 роки в ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну»;

➤ відкрито три навчально-практичних центри (січень-лютий): НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професіями «Кухар», «Кондитер», «Офіціант» на базі ДПТНЗ «Шосткинське вище професійне училище», НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професіями «Верстатник широкого профілю», «Оператор верстатів з програмним керування» на базі ДПТНЗ «Сумський центр професійно технічної освіти», НПЦ за професіями «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів», «Майстер з діагностики та налагодження електронного устаткування автомобільних засобів» на базі ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище»;

➤ створено центр розвитку професійної кар'єри на базі ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну».

2. Оновлення змісту та якості П(ПТ)О потребам регіональних ринків праці

2.1. Подання пропозицій щодо вдосконалення законодавчого регулювання П(ПТ)О

Надано пропозиції до проекту Положення про організацію навчально-виробничого процесу в професійно-технічних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.05.2006 № 419.

З метою формування і розвитку у здобувачів освіти професійних та ключових компетентностей, посилення ролі особистісного чинника в засвоєнні навчального матеріалу, розроблення нормативного документа щодо оцінювання кваліфікацій, сформовано пропозиції щодо опису системи оцінювання здобувачів освіти.

2.2. Участь у розробці та апробації державних освітніх стандартів з конкретних професій

НМЦ ПТО брав активну участь в організації, розробленні та впровадженні нових державних освітніх та професійних стандартів. У 2022 році спільно з Міжрегіональним центром швидкого реагування Державної служби України з надзвичайних ситуацій розроблено професійний стандарт з професії 7216 «Водолаз» (наказ МЦШР ДСНС України від 19.09.2022 № НС-548), скоординовано роботу творчих груп щодо розроблення проєктів державних освітніх стандартів, орієнтованих на результати навчання з професій: 6141 «Лісник», 7216 «Водолаз», оновлено державний освітній стандарт з професії 7241 «Електромонтер з ремонту та обслуговування сонячних електроустановок».

НМЦ ПТО та заклади П(ПТ)О брали участь у роботі Всеукраїнських робочих груп з розробки стандартів П(ПТ)О з професій:

- 4121 «Канторський (офісний) службовець (бухгалтерія)» (НМЦ ПТО, ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»);
- 7129 «Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків» (НМЦ ПТО);
- 4221 «Агент з організації туризму» (НМЦ ПТО, ДПТНЗ «Сумський центр ПТО з дизайну та сфери послуг»);
- 6111 «Плодоовочівник» (НМЦ ПТО, ДПТНЗ «Хотінський професійний аграрний ліцей»);
- 7136 «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» (НМЦ ПТО, ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»).

2.3. Організація розроблення освітніх програм за Державними стандартами П(ПТ)О, орієнтованими на результати навчання

НМЦ ПТО розроблено методичні рекомендації «Методика складання освітніх програм за стандартами професійної (професійно-технічної) освіти, орієнтованими на результати навчання», схвалено Навчально-методичною радою НМЦ ПТО та сформовано регіональну освітню програму за професією «Кухар» (додаток до рекомендацій).

У поточному навчальному році проводиться апробація зазначеної освітньої програми у 19 закладах П(ПТ)О області, для чого розроблено типовий робочий навчальний план за професією «Кухар» та зразки навчально-плануючої документації з освітніх компонентів.

На основі методичних рекомендацій складено дистанційний курс «Розроблення освітніх програм для П(ПТ)О орієнтованих на результати навчання» (7 лекційних занять) та розпочато навчання педагогічних працівників закладів П(ПТ)О області. У рамках курсу робочими групами передбачено розроблення 9 освітніх програм за професіями «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення», «Офіс-адміністратор», «Агент з організації туризму», «Кондитер», «Майстер ресторанного обслуговування», «Майстер з діагностики і налагодження електроустаткування автомобілів», «Машиніст тепловоза», «Газорізальник», «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування». У

навчанні беруть участь 192 педагогічні працівники з 24 закладів П(ПТ)О та НМЦ ПТО.

2.4. Організація розроблення робочих навчальних планів і навчальних програм на освітні компоненти для конкретних професійних кваліфікацій

НМЦ ПТО постійно здійснюється організаційний та навчально-методичний супровід з основних питань організації освітнього процесу, зокрема з розроблення робочих навчальних планів із робітничих професій, за якими ведеться підготовка кваліфікованих робітників. У 2022 році розроблено 175 робочих навчальних планів, з яких: первинна професійна підготовка – 72, професійно-технічне навчання – 35, перепідготовка – 17, підвищення кваліфікації – 51.

Творчими групами оновлено зміст робочих навчальних та освітніх програм з професій «Кухар», «Кондитер», «Кухар дитячого харчування», «Продавець продовольчих товарів».

З метою розширення додаткових професійних компетентностей, оволодіння інноваційними виробничими технологіями за професіями «Кухар», «Кухар дитячого харчування», «Кондитер», творчими групами у співпраці з роботодавцями розроблено регіональні навчальні програми: «Здорове харчування здобувачів освіти у закладах П(ПТ)О»; «Технологія приготування страв з равлика Helix Asprsa Muller».

Для стажування викладачів та майстрів виробничого навчання за професіями: «Офіціант», «Бармен» розроблено модульну програму «Фуршет: особливості організації та проведення».

У 2021/2022 навчальному році здійснено апробацію розробленого навчального посібника «Використання нетрадиційної сировини в кулінарії: мікрозелень» у 5 закладах П(ПТ)О області. Теоретичні відомості посібника здобувачі освіти опанували на факультативних онлайн-курсах, професійні компетентності – під час виконання лабораторно-практичних робіт у лабораторіях закладів та самостійно в домашніх умовах.

У 2021/2022 навчальному році додаткові професійні компетентності «Використання нетрадиційної сировини в кулінарії: мікрозелень» включено до змісту професійної підготовки фахівців за професіями: «Кухар», «Кухар дитячого харчування», «Кондитер», «Майстер ресторанного обслуговування».

2.5. Організація розроблення сучасного освітнього контенту для конкретних професійних кваліфікацій

У рамках проекту «EU4Skills»: Кращі навички для сучасної України» працівники НМЦ ПТО у 2022 році розпочато розробку Е-контенту за професією 7139 «Опоряджувальник будівельний» за навчальними модулями «Виконання ручного штукатурення поверхонь», «Виконання машинного штукатурення поверхонь», «Облицювання стелі та криволінійних і радіусних поверхонь» та за професією 7233 «Слюсар з ремонту рухомого складу» за навчальними модулями «Будова та розміщення механічного, електричного, допоміжного обладнання електровоза», «Технологічний процес демонтажу, ремонту та монтажу візків вантажних та пасажирських вагонів».

З метою якісної організації освітнього процесу в закладах П(ПТ)О, зокрема уроків теоретичної та практичної підготовки в умовах дистанційного (змішаного) навчання, НМЦ ПТО спрямовано роботу творчих груп на удосконалення комплексно-методичного забезпечення професій відповідно до вимог стандартів П(ПТ)О, що забезпечило створення електронних контентів з професій: «Кравець», «Перукар (перукар-модельєр)», «Кухар», «Кондитер», «Продавець продовольчих товарів», «Пекар», «Оператор програмного забезпечення і обробки інформації», «Штукатур», «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».

2.6. Інше

У закладах П(ПТ)О відкрито ліцензії на підготовку робітничих кадрів за новими професіями «Майстер з діагностики та налагодження електронного устаткування автомобільних засобів» (ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище»), «Рятувальник» (Загін технічної служби Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Сумській області), «Рятувальник-хімік», «Рятувальник-верхолаз» (Міжрегіональний центр швидкого реагування Державної служби України з надзвичайних ситуацій).

3. Співпраця із закладами П(ПТ)О (у тому числі організація навчально-методичної роботи з керівними та педагогічними кадрами)

3.1. Здійснення інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу, організація та координація методичної роботи

З метою ефективного управління системою методичної роботи області функціонує навчально-методична рада НМЦ ПТО, до складу якої входять педагогічні працівники НМЦ ПТО та закладів П(ПТ)О, представники соціальних партнерів (підприємств, інституцій).

У 2022 році відповідно до плану роботи відбулося 4 засідання навчально-методичної ради, на яких заслухано питання щодо участі у міжнародних, всеукраїнських та регіональних проєктах, організаційно-методичний супровід діяльності навчально-практичних центрів, центрів розвитку професійної кар'єри, звіти координаторів методичних секцій, творчих груп, Шкіл професійного розвитку педагогічних працівників, розглянуто результати експериментальної роботи, схвалено педагогічний досвід педагогічних працівників, розглянуто методичні матеріали, ухвалено відповідні рішення, що забезпечило єдині вимоги до організації навчально-методичної роботи в області, заслухано звіт керівника та схвалено План роботи на 2023 рік.

З метою розгляду організаційно-методичних питань та прийняття оперативних рішень проведено 10 засідань інструктивно-методичних нарад працівників НМЦ ПТО, на яких розглянуто 28 питань щодо розроблення та впровадження державних освітніх стандартів, погодження робочих навчальних планів, результати роботи навчально-практичних центрів, запровадження інформаційно-комунікаційного середовища в Office 365, результати моніторингової діяльності, стан забезпечення підручниками, стан матеріально-технічного забезпечення закладів П(ПТ)О з конкретних професій, участі здобувачів освіти у різноманітних конкурсах, олімпіадах тощо.

У поточному році НМЦ ПТО здійснював методичний супровід реалізації Стратегічного плану розвитку системи професійної (професійно-технічної) освіти Сумської області до 2027 року, затвердженого розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації від 21.02.2022 №.73-ОД. У рамках реалізації заходів Стратегічного плану:

розроблено навчальний курс «Розроблення освітніх програм за державними стандартами П(ПТ)О, орієнтованих на результати навчання, та розпочато навчання 192 педагогічних працівників розробленню освітніх програм за новою методикою;

розроблено навчальний курс «5 кроків для ефективної комунікації закладу професійної (професійно-технічної) освіти» та проведено навчання для 33 педагогічних працівників. Курс покликаний навчити принципам побудови та проведення комунікаційних кампаній на рівні закладів П(ПТ)О;

проведено регіональний Тиждень професійної (професійно-технічної) освіти. Презентовано 125 мотиваційних відеороликів з 37 професій;

проведено моніторинг щодо визначення рівня розвитку цифровізації ЗП(ПТ)О Сумської області;

пройшло стажування на базі НПЦ та підприємствах області 85 педагогічних працівників ЗП(ПТ)О Сумської області;

розроблено силабус курсу для педагогів закладів професійної (професійно-технічної) освіти «Розвиток підприємницької компетентності у здобувачів освіти: шляхи, форми, інструменти».

НМЦ ПТО здійснено організаційно-методичний супровід освітнього процесу в закладах П(ПТ)О, що здійснюють підготовку кваліфікованих робітників з використанням технологій дистанційного навчання. Для цього сформовано методичні вказівки щодо організації освітнього процесу в умовах застосування змішаного (дистанційного) навчання. Із педагогічними працівниками закладів П(ПТ)О проведено 3 семінар-наради, 5 семінарів, 4 вебінари, 5 онлайн майстер-класів, 2 дистанційні курси, 1 методичний брейнстормінг щодо використання освітніх платформ, додатків та сервісів для організації та здійснення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання. Для педагогічних працівників ДНЗ «Сумський центр ПТО харчових технологій, торгівлі та ресторанного сервісу» проведено навчання за курсом «Використання додатку Google Classroom у корпоративному акаунті Google Workspace for Education», за результатами якого та методичної підтримки НМЦ ПТО у закладі було розгорнуто систему Google Workspace for Education, створено корпоративні акаунти для викладачів та учнів.

На постійній основі в рамках Школи розвитку ІТ-компетентності педагогам закладів П(ПТ)О надаються консультації щодо створення та використання електронних засобів навчання тощо.

Продовжується робота щодо здійснення організаційно-методичного супроводу упровадження дуальної форми здобуття освіти. У 2021/2022 навчальному році навчання за дуальною формою здійснювали 9 закладів за 16 професіями електротехнічного, металообробного напрямів, сфери обслуговування, торгівлі та громадського харчування, автомобільного і залізничного транспорту, сільського господарства. Було укладено 207 договорів

про дуальну форму навчання із 294 здобувачами освіти та 32 підприємствами різних форм власності.

Кращими практиками щодо підготовки робітничих кадрів для підприємств області за дуальною формою навчання на сьогодні є співпраця державного професійно-технічного навчального закладу «Сумський центр професійно-технічної освіти» з Групою компаній «Технологія», де учні безкоштовно забезпечувались спецодягом, отримували заробітну плату. Підприємство активно бере участь в модернізації закладу освіти та забезпеченні майстерень матеріалом для відпрацювання програми виробничого навчання. Разом з представниками підприємства розроблено програму проведення профорієнтаційної роботи, що передбачає проведення спільних заходів: дні відкритих дверей, майстер-класи, презентації професій. Для розміщення рекламних засобів підприємством надається спонсорська допомога. Працевлаштувалися на підприємствах ГК «Технологія» 50% випускників, які навчалися за дуальною формою. Організовано стажування викладачів і майстрів виробничого навчання для вивчення нових технологій і освоєння сучасного високотехнологічного обладнання на підприємствах ГК «Технологія».

Дієвою є співпраця ДПТНЗ «Лебединське вище професійне училище лісового господарства» з Лебединською швейною фабрикою «ПРАТ», де учні безкоштовно забезпечуються спецодягом, мають змогу відпрацьовувати теми програми на сучасному обладнанні, заклад забезпечено матеріалом для якісного проведення виробничого навчання.

У зв'язку із збройною агресією російської федерації та зменшенням виробничих потужностей підприємств області у 2022/2023 навчальному році навчання за дуальною формою здійснюють лише 4 заклади за 9 професіями: ДПТНЗ «Сумський центр професійно-технічної освіти» («Оператор верстатів з програмним керуванням; друкар флексографічного друкування» верстатник широкого профілю); ДНЗ «Шосткинський центр професійно-технічної освіти» («Майстер ресторанного обслуговування, адміністратор»), («Продавець продовольчих товарів, продавець непродовольчих товарів»); ДПТНЗ «Реутинський професійний аграрний ліцей» («Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» (категорії «А1», «А2»); ДПТНЗ «Лебединське ВПУ лісового господарства» («Кравець»).

Методичний супровід загальноосвітньої підготовки здійснювався через проведення заходів індивідуальної та групової взаємодії. Протягом 2022 року проведено 6 семінарів, 10 вебінарів, 4 засідання творчої групи, здійснюється консультування педагогічних працівників. Вивчено стан викладання предметів загальноосвітньої підготовки, навчальних досягнень учнів відповідно до державних стандартів загальноосвітньої підготовки шляхом аналізу результатів навчальної діяльності за I та II семестри (за даними закладів П(ПТ)О), результатів ДПА.

З метою вироблення єдиних вимог до організації підготовки до державної підсумкової атестації учнів у формі ЗНО у закладах П(ПТ)О, удосконалення методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу в закладах П(ПТ)О області вивчено досвід роботи з теми «Організаційні аспекти підготовки до державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання

через колективні та індивідуальні форми методичної роботи» в чотирьох закладах професійної (професійно-технічної) освіти області. За результатами роботи сформовано збірник методичних рекомендації з питань використання форм освітньої діяльності з підготовки до державної підсумкової атестації у форматі зовнішнього незалежного оцінювання та умови для успішної роботи педагогів з учнями; проведення факультативних занять та здійснення їх аналізу; підготовки підсумкових матеріалів за результатами вивчення стану викладання загальноосвітніх предметів.

НМЦ ПТО здійснено організаційно-методичний супровід навчання дітей з особливими потребами. У 2022/2023 навчальному році в чотирьох закладах П(ПТ)О області діють 5 інклюзивних груп, у яких навчаються 8 осіб з особливими освітніми потребами за професіями «Кухар. Кондитер», «Кравець, закрійник», «Контролер харчової продукції (виробництво молочних продуктів), контролер харчової продукції (виробництво м'ясних та рибних продуктів), лаборант хіміко-бактеріологічного аналізу», «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення». Також у 11 спеціальних групах 97 учнів цієї категорії здобувають професійну освіту з професій «Маляр, лицювальник-плиточник», «Штукатур, лицювальник-плиточник», «Штукатур, маляр», «Швачка», «Плодоовочівник», «Плодоовочівник, бджоляр».

НМЦ ПТО продовжує організаційно-методичний супровід національно-патріотичного виховання учнівської молоді. В області функціонує сім Центрів військово-патріотичного виховання на базі Недригайлівського, Роменського, Глухівського ВПУ, Сумського ВПУ будівництва та автотранспорту Шосткинського центру ПТО, Хотінського та Конотопського професійних аграрних ліцеїв.

У кожному регіональному центрі укладено договори про співпрацю з громадськими об'єднаннями, формуваннями, територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, військовими частинами, органами місцевого самоврядування. Розроблено графік заходів за участю представників територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, військових підрозділів.

Сьогодні регіональні центри: якісно готують учнівську молодь до різних ситуацій, у тому числі й наближених до бойових, до служби у Збройних Силах України, вчать володіти зброєю, забезпечують якісну тактичну, стройову, вогневу та домедичну підготовку, пробують свої сили в тактичній грі «Лазертаг»; закріплюють на практиці знання, уміння та навички в умовах навчально-польових зборів; використовуючи матеріально-технічну базу, допомагають викладачам закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти області якісному викладанні уроків з предмету «Захист України», проводять змагання, конкурси районного, обласного та всеукраїнського рівнів. Бази центрів стали хабами при підготовці бійців територіальної оборони.

У рамках проекту «EU4Skills: Кращі навички для сучасної України» з метою отримання знань щодо впливу вибухонебезпечних предметів та небезпеки мін на життя та діяльність населення методист НМЦ ПТО пройшла тренінг, отримавши сертифікат. У липні 2022 року методистом здійснено підготовку 85 тренерів з числа педагогічних працівників закладів П(ПТ)О області за

регіональною програмою «Твоє життя в твоїх руках» (мінна безпека та наслідки війни) та видано відповідні сертифікати.

Сертифікованими тренерами у закладах П(ПТ)О проведено 91 заняття, охоплено 6 594 учасники освітнього процесу. Заняття проводилися за участю регіональних представників центрів забезпечення діяльності Головного управління ДСНС України у Сумській області, відділу забезпечення заходів з попередження надзвичайних ситуацій та цивільного захисту, ТОВ Червоного Хреста України, Міжнародної гуманітарної організації «THE HALO TRUST».

Крім роботи Центрів на базі закладів П(ПТ)О здійснюється координація роботи гуртки, виховних осередків, факультативів військово-патріотичного спрямування, прикладної фізичної, стройової підготовки. У закладах П(ПТ)О області діє 30 волонтерських загонів, 9 музеїв, 55 осередків військово-патріотичного спрямування, якими охоплено понад 1500 учасників освітнього процесу. На заняттях зі здобувачами освіти проводяться бесіди: «Конституція України та Закон України», «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», «Державна і військова символіка України», диспути: «Що означає бути патріотом України», «Будемо гідні слави героїв», «Як ти знаєш історію Батьківщини та Збройних Сил України», перегляд та обговорення вітчизняних художніх та документальних фільмів, кінофільмів на військову тематику; проводяться флешмоби «З Україною в серці»; здійснюються заочні подорожі рідним краєм; готуються святкові програми «Дихай вільно, моя Україно!»; впроваджено проекти «Юний патріот», «Патріот»; проводяться акції єднання: «Знати. Зберігати. Відновлювати», «Затишне місто».

НМЦ ПТО налагоджено тісну співпрацю з Добровольчим батальйоном м. Суми «Лісовик» та започатковано проведення довгострокової акції «Добрі справи».

НМЦ ПТО долучився до проведення всеукраїнської благодійної акції «Смілива гривня» та отримали грамоту команди Національного банку України за активну участь і підтримку Збройних Сил України.

3.2. Методичний супровід дослідно-експериментальної роботи

НМЦ ПТО забезпечує організаційно-методичний супровід проведення експерименту регіонального рівня за темою «Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу П(ПТ)О» на базі ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну» (наказ Департаменту освіти і науки Сумської ОДА від 01.09.2022 № 202-ОД). У 2022 році розроблено нормативно-правове, організаційне забезпечення та науково-методичний супровід експериментальної діяльності, вивчено досвід роботи закладів професійної (професійно-технічної) освіти щодо формування м'яких навичок та розроблено методики оцінювання та визначення рівня сформованості м'яких навичок. Перші результати дослідження презентовано під час всеукраїнського панорамного вебінару «Soft skills: практики формування в умовах воєнного стану» та міжрегіонального the battle «Soft Skills – сучасні навички успішності».

Продовжено координаційну роботу експерименту регіонального рівня за темою «Професійна підготовка майбутніх фахівців електротехнічного профілю в

зкладах професійної (професійно-технічної) освіти» на базі ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище» (наказ Департаменту освіти і науки Сумської ОДА від 09.12.2021 № 644). Експеримент проводиться в рамках інноваційного віддаленого кластера «Електроімпульс», організованого ДЗВО «Університет менеджменту освіти НАПН України. У 2022 році завершено I (константувальний) етап та організовано роботу на II (формульованому) етапі. Підсумки I (константувального) етапу підбито на засіданні методичної ради НМЦ ПТО у Сумській області. У рамках експерименту проведено два Всеукраїнських вебінари, на яких представлено результати роботи: створено навчальні курси та відео майстер-класи у стандарті «Скорм» для системи дистанційного навчання під час підготовки кваліфікованих робітників за професією «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування»; розроблено методiku використання інформаційних комп'ютерних технологій при формуванні проектно-конструкторської компетентності фахових молодших бакалаврів електротехнічного профілю.

3.3. Діяльність методичних секцій та методичних об'єднань із професій та навчальних предметів, організація їх роботи

З метою оновлення змісту освіти, підвищення рівня організації та ефективності освітнього процесу, якості професійної, загальноосвітньої підготовки, виховання громадянина, підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників закладів П(ПТ)О області НМЦ ПТО організовано роботу 29 обласних методичних секцій, шкіл професійного розвитку педагога.

У рамках роботи секцій педагогічними працівниками розробляються освітні програми за стандартами П(ПТ)О, орієнтованими на результати навчання з професій: «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення», «Офіс-адміністратор» (секція викладачів та майстрів виробничого навчання з професій для всіх галузей економіки); «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» (секція викладачів та майстрів виробничого навчання будівельного та деревообробного профілю); «Агент з організації туризму» (секція викладачів та майстрів виробничого навчання легкої промисловості та сфери послуг); «Машиніст тепловоза», «Майстер з діагностики та налагодження електронного устаткування автомобілів» (секція з професії сфери транспорту); «Кухар», «Кондитер», «Майстер ресторанного обслуговування» (секція викладачів та майстрів виробничого навчання з професій громадського харчування та торгівлі), «Газорізальник» (секція викладачів та майстрів виробничого навчання електротехнічного виробництва). З метою удосконалення освітнього середовища, що відповідає сучасним тенденціям розвитку професійної освіти, в рамках зазначених секцій здійснювався методичний супровід розробки електронних засобів навчання та наповнення інформаційно-методичного порталу з професій «Кравець», «Перукар (перукар-модельєр)», «Кухар», «Кондитер», «Штукатур», «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».

Також у рамках роботи секцій розроблено 4 регіональні навчальні програми для оволодіння додатковими компетентностями: «Здорове харчування здобувачів

освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти» «Технологія приготування страв з равлика *Helix Asprsa Muller*», Фуршет: особливості організації та проведення», «Використання нетрадиційної сировини в кулінарії: мікрозелень» (секція викладачів та майстрів виробничого навчання з професій громадського харчування та торгівлі); 2 проекти державних освітніх стандартів з професій «Лісник» (секція викладачів та майстрів виробничого навчання з професій сільського господарства), «Водолаз» (секція заступників директора з навчально-виробничої роботи).

Під час проведення організаційно-методичних заходів в рамках роботи методичних секцій розглядалися питання щодо:

удосконалення освітнього процесу в частині здійснення підготовки з використанням технології дистанційного навчання в закладах П(ПТ)О в умовах воєнного стану (секція заступників директорів з навчально-виробничої, навчально-методичної роботи, методистів). У рамках секції підготовлено методичний порадище щодо організації освітнього процесу в закладах П(ПТ)О з використанням технологій дистанційного навчання;

підвищення рівня фахової майстерності педагогів-початківців, набуття теоретичних знань та вдосконалення практичних вмінь і навичок (секція Школа молодого педагога професійної підготовки). Зібрано пропозиції від молодих майстрів виробничого навчання та викладачів спецдисциплін та формується оновлений зміст програми Школи;

організація роботи методичних комісій професійної підготовки та підвищення професійної компетентності педагогів в умовах змішаного (дистанційного) навчання, методичних аспектів упровадження інформаційно-комунікаційних технологій та оновлення змісту освіти через упровадження в освітній процес методики складання освітніх програм за стандартами П(ПТ)О, орієнтованими на результати навчання (секція голів методичних (циклових) комісій професійної підготовки). Результатом роботи секцій є розроблений проєкт методичних порад керівнику методичної (циклової) комісії професійної підготовки;

формування професійних умінь і навичок здобувачів освіти – майбутніх кваліфікованих робітників в процесі вивчення іноземної мови через упровадження інтерактивних методів навчання в закладах П(ПТ)О (секція викладачів іноземної мови). За результатами проведення обласного флеш-мобу «Моя професія – моє майбутнє», в рамках роботи секції, розробляється електронна мапа професій закладів П(ПТ)О на іноземній мові та сформовано путівник професій іноземною та українською мовою;

формування компетентностей особистості шляхом упровадження сучасних освітніх інноваційних технологій на уроках української мови, літератури та зарубіжної літератури в закладах професійної (професійно-технічної) освіти (секція викладачів української мови і літератури, зарубіжної літератури). У рамках реалізації I етапу обласного літературно-дослідницького проєкту «Створення буктрейлера професій у літературі» презентовано та оформлено матеріали у форматі лепбук, артбук, скрапбукінг, скрайбінг, іємів, кроссенса, пазлів, віртуальної екскурсії, хмари слів, інтелект карти тощо;

інноваційного змісту освіти через педагогічну майстерність викладача до формування компетентної особистості (*секція викладачів історії, громадянської освіти та суспільствознавчих дисциплін*). За матеріалами обласної історико-краєзнавчої конференції сформовано збірник «Сумщина: від минуло до сьогодення»;

нових можливостей упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у роботу бібліотек закладів професійної (професійно-технічної) освіти, формування бібліотекарями власної медійної культури, виробленню навичок та звички критично оцінювати інформацію і перевіряти факти й джерела (*секція бібліотекарів*). За її результатами розпочато роботу над реалізацією обласного літературно-дослідницького проєкту «Створення буктлейлера професій у літературі»;

формування компетентностей педагогів через створення єдиного освітнього простору в закладах П(ПТ)О (*секція голів методичних комісій загальноосвітніх дисциплін*). За підсумками роботи секції формується електронний методичний путівник «Організація роботи методичної комісії в умовах дистанційного (змішаного) навчання: нові форми, методи, інструменти»;

професійного спрямування при викладанні природничо-математичних дисциплін з використанням технологій змішаного (дистанційного) навчання (*секції викладачів математики, природничих дисциплін*);

удосконалення освітнього процесу шляхом упровадження інформаційно-комунікаційних технологій, узагальнення та використання передового педагогічного досвіду (*секція викладачів інформатики*). У рамках роботи секцій викладачів загальноосвітньої підготовки за підсумками конкурсу «На кращу розробку конспекту уроку з предметів загальноосвітньої підготовки» проведено обласний фестиваль педагогічних інновацій «Знаю. Умію. Упроваджую», створено електронний банк кращих конспектів уроків та розміщено на Інформаційно-методичному порталі НМЦ ПТО.

У рамках *секції викладачів загальноосвітньої підготовки* проведено I-II етапи Всеукраїнської учнівської олімпіади з навчальних предметів серед учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти. У II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад (22.02.2022) узяли участь 212 учнів із 25 закладів П(ПТ)О: з української мови та літератури – 27 учнів, з історії України – 26, з англійської мови – 26, з математики – 27, з фізики – 27, з хімії – 25, з біології – 27, з географії – 27. Визначено 74 переможці. Олімпіада проводилася дистанційно в додатку Google форми. Відеозв'язок забезпечувався в додатку Google Meet.

Олімпіадні завдання з кожного предмета розроблялися НМЦ ПТО з урахуванням методичних рекомендацій Українського центру оцінювання якості освіти.

формування національно-патріотичної свідомості на уроках предмета «Захист України» та фізична культура (*секція викладачів предмета «Захист України» та фізичної культури*). У рамках роботи секції розроблено робочі зошити відповідно до нової програми предмета «Захист України» (ДПТНЗ «Білопільське ВПУ»), «Збірник завдань для організації освітнього процесу з основ медичних знань і домедичної допомоги»; збірку виховних заходів патріотичного спрямування «Ми України діти - вона одна у нас»; збірнику у формі календаря

видатних та пам'ятних дат національно-патріотичного спрямування «Всім серцем любіть Україну свою» (ДНЗ «Сумське міжрегіональне ВПУ»); інструктивно-методичний збірник «Якщо війна» (ДНЗ «Глухівське ВПУ»).

Протягом року робота творчих груп спрямована на удосконалення організації освітнього процесу в закладах П(ПТ)О. Методичні секції проходили у формі вебінарів, круглих столів, тренінгів, майстер-класів, практичних семінарів, презентацій тощо.

3.4. Організація і проведення науково-практичних конференцій, семінарів, конкурсів, виставок навчально-методичної літератури та технічних засобів навчання

Упродовж року НМЦ ПТО для різної категорії педагогічних працівників та здобувачів освіти проведено: 2 обласні конференції, 6 конкурсів, 34 семінари, 26 вебінарів, 2 засідання у форматі «круглого столу», 70 засідань творчих груп, 5 майстер-класів, 14 занять у рамках обласних шкіл, 13 семінарів-нарад, 1 фестиваль, 1 форум та 1 олімпіада.

Зокрема, всеукраїнського рівня:

VI Всеукраїнський науково-методичний семінар «Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій спільно з Глухівським педагогічним університетом імені Олександра Довженка за участі педагогів Глухівського національного педагогічного університету ім. Олександра Довженка, Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, НМЦ ПТО, ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України; ГО «Всеукраїнська асоціація працівників професійно-технічної освіти», Хмельницького національного університету; Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Криворізького державного педагогічного університету та ін., педагогічних працівників коледжів, закладів П(ПТ)О області, позашкільної освіти, інших стейкхолдерів;

2 Всеукраїнських вебінари з представлення проміжних результатів експерименту регіонального рівня за темою «Професійна підготовка майбутніх фахівців електротехнічного профілю в закладах професійної (професійно-технічної) освіти»;

Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Актуальні питання викладання суспільствознавчих дисциплін в умовах розбудови сучасного закладу освіти»;

Всеукраїнську конференцію з міжнародною участю «Сучасні музеї – центри збереження та використання історико-культурної спадщини»;

обласні конференції: історико-краєзнавчу конференцію «Сумщина від минулого до сьогодення»; історико-краєзнавчу конференцію у рамках обласного історико-дослідницького проєкту «Моя історія моєї Батьківщини»;

конкурси, олімпіади:

Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;

Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика»;

Всеукраїнський конкурс учнівської творчості серед учнів закладів П(ПТ)О в номінаціях «Література» та «Історія України і державотворення»;
обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Моральний вчинок»;
обласний конкурс «Керуй своїм життям»;
обласний фестиваль педагогічних інновацій «Знаю. Умію. Упроваджую» для викладачів загальноосвітньої підготовки;

II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з навчальних предметів серед учнів закладів П(ПТ)О у 2021/2022 навчальному році;

II Форум обдарованих учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти області, лідерів учнівського самоврядування;

Регіональний тиждень професійної (професійно-технічної) освіти;

Регіональний форум професійної освіти «Професійна освіта для сталого розвитку Сумщини: виклики та перспективи» спільно з Департаментом освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації за участі Директорату професійної освіти Міністерства освіти і науки України, представників Сумської обласної державної адміністрації, Сумського обласного центру зайнятості, керівників закладів П(ПТ)О Сумської області.

Проведено акції: «Один День в армії»; «Ядерний ад»; «Твоє здоров'я в твоїх руках»; «Прояви турботу та обачливість»; «Посади своє дерево»; «Зроби світ кращим».

З метою підвищення професійної компетентності педагогічних працівників провадились щомісячні семінари з актуальних питань для заступників директора з навчально-виробничої, навчально-виховної та навчально-методичної роботи, методистів; для педагогічних працівників з питань: формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти; гендерного виховання у закладах П(ПТ)О; для викладачів предметів природничо-математичного циклу («Сучасний урок інформатики: методи, інструменти, результати»; «Творчий підхід до організації дистанційного навчання – запорука успіху в роботі викладача», «Асинхронне дистанційне навчання як один із методів подолання прогалів у знаннях учнів», «Мультитест ЗНО-2022: математика»; «Створення інформаційного контенту: відеофрагменти уроків», «Вибіркові модулі. Графічний дизайн», «Проектна діяльність на уроках хімії як засіб формування екологічної свідомості учнів», «Актуальні проблеми сучасної методики викладання біології в Україні»); викладачів предметів суспільно-гуманітарного циклу, громадянської освіти («Міжпредметні зв'язки на уроках суспільних дисциплін як засіб формування компетентностей учнів», «Організація роботи в умовах дистанційного (змішаного) навчання», «Організація освітнього процесу з предметів суспільно-гуманітарного циклу у 2022/2023 навчальному році»; творча майстерня «Формування професійних компетентностей учнів шляхом впровадження сучасних освітніх технологій на уроках іноземної мови»; методична мозаїка «Упровадження інноваційних засобів навчання для підвищення мотивації учнів до читання»; методичний дайджест «Особливості викладання історії, громадянської освіти у 2021/2022 навчальному році в умовах дистанційного та змішаного навчання»; вернісаж педагогічних ідей «Формування компетентностей здобувачів освіти засобами інтеграції історії та громадянської освіти з іншими предметами, бібліотекою та музеєм закладу П(ПТ)О»); для викладачів предмету

«Захист України» («Вміння проводити навчання з мінної безпеки за стандартами IMAS»), «Сучасний урок Захисту України та фізичної культури», «Особливості організації освітнього процесу з предметів фізична культура та «Захист України», «Використання інтернет сервісів для створення навчального контенту»); для викладачів професійно-теоретичної підготовки та майстрів виробничого навчання за напрямками підготовки («Застосування технологій тайм-менеджменту в професійній діяльності педагога», «НПЦ – практичний майданчик розвитку та удосконалення професійних компетентностей здобувачів освіти та педагогів: нові форми, методи, технології», «Формування додаткових професійних компетентностей здобувачів освіти в процесі взаємодії закладів П(ПТ)О із соціальними партнерами», «Використання технологій дистанційного навчання у підготовці кваліфікованих робітників з професій торгівлі»); для голів методичних комісій професійної підготовки (семінар «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у практичній діяльності методичних (циклових) комісій», методичний калейдоскоп «Сучасна модель методичної комісії закладу П(ПТ)О: нові форми та методи роботи»); для працівників НМЦ ПТО (семінар-тренінг «Медіація – шлях до успіху»; заняття «Інструменти Microsoft 365 для роботи в НМЦ ПТО»).

Проведено вебінари з актуальних тем: «Форми і методи роботи викладача з учнями при підготовці до ДПА у формі ЗНО», «Цифрова компетентність педагогічних працівників в умовах сучасного середовища», «Використання електронних засобів навчання на уроках професійно-теоретичної підготовки», «Вибір оптимальних форм проведення практичної підготовки в умовах змішаного навчання», «Упровадження інструменту SELFIE в закладах П(ПТ)О Сумської області»); онлайн-практичний кейс «Підготовка до II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з навчальних предметів серед учнів ЗП(ПТ)О у 2021/2022 навчальному році» для викладачів загальноосвітньої підготовки); II онлайн-засідання обласної школи обдарованої учнівської молоді закладів професійної (професійно-технічної) освіти «Інтелект»; онлайн-марафон «Віртуальний методичний кабінет як інструмент освітнього менеджменту» в рамках школи «Методист».

У рамках Школи розвитку ІТ-компетентності проведено онлайн-майстер-класи за тематикою «Створення «живих» інструкцій у Google Документах», «Створення інтерактивного контенту в сервісі Genially», «Сервіс LiveWorksheets для створення інтерактивних робочих аркушів», «Візуалізація навчального уроку за допомогою додатку MindMeister». Учасниками майстер-класів стали 847 педагогів, з них 250 успішно виконали практичні завдання та отримали сертифікати.

Проведено навчання за дистанційними курсами «Сучасне портфоліо педагога: навіщо і як розробляти?», «Ігрове навчання засобами ІТ», «Використання додатку Google Classroom у корпоративному акаунті Google Workspace for Education». Слухачами курсів стали 145 педагогів, з них 47 отримали електронні сертифікати про підвищення кваліфікації.

У рамках роботи секцій майстрів виробничого навчання та викладачів спецдисциплін за напрямками підготовки проведено 70 засідань робочих груп з розробки тестових завдань Всеукраїнських учнівських олімпіад зі спецдисциплін,

розроблення регіональних освітніх та навчальних програм, державних освітніх стандартів, роботи над електронним контентом, створення електронного комплексно-методичного забезпечення з професій, апробації навчальної літератури.

3.5. Здійснення заходів щодо вивчення, узагальнення та впровадження інноваційного педагогічного і виробничого досвіду та новітніх педагогічних технологій в освітньому процесі

З метою подальшого вдосконалення й оновлення методичного та інформаційного супроводу роботи з обдарованими учнями в закладах П(ПТ)О області, виявлення та популяризації кращих педагогічних напрацювань продовжено вивчення досвіду роботи з організації та проведення роботи з обдарованими учнями в ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище».

У 2022 році у рамках вивчення досвіду: здійснено моніторингові дослідження результативності участі учнів закладу освіти у ЗНО, обласних, Всеукраїнських олімпіадах, конкурсах, змаганнях тощо; моніторинг планів роботи з обдарованими учнями педагогів закладу освіти, роботи методичного кабінету закладу освіти щодо роботи з обдарованими учнями; проведено анкетування педагогічних працівників закладу освіти «Сучасні форми і методи роботи з обдарованими учнями» та анкетування учнів I курсу закладу освіти щодо виявлення, розвитку і підтримки обдарованої та здібної учнівської молоді. Проведено вернісаж педагогічних ідей «Педагогічна майстерність у роботі з обдарованими учнями» та презентовано інформаційно-методичний бюлетень «Калейдоскоп методичних знахідок у роботі з обдарованими учнями».

Схвалено досвід роботи творчої групи заступників директора з навчально-методичної роботи, методистів в закладах П(ПТ)О області: Білопільське вище професійне училище, Сумське вище професійне училище будівництва та автотранспорту, Недригайлівське вище професійне училище, Сумський хіміко-технологічний центр професійно-технічної освіти з теми «Організаційні аспекти підготовки до державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання через колективні та індивідуальні форми методичної роботи». Підготовлено Методичні рекомендації з досвіду роботи творчої групи щодо роботи з нормативними документами у форматі електронного збірника.

Продовжено роботу над вивченням досвіду роботи викладача предмета «Захист України» ДНЗ «Глухівське вище професійне училище» Володимира Філіповича «Упровадження інформаційно-комунікативних технологій у процесі викладання предмета «Захист України». Результатом за звітний період є розроблення викладачем комплексно-методичного забезпечення уроків «Захисту України» (12 модульних тем) з використанням вебплатформи Ozliet; укладання інструктивно-методичного збірника «Якщо війна» (УДК 355.271(477.52)(072)Д 63); проведення майстер-класів для учнів закладів загальної середньої освіти, презентація роботи викладача на загальноміських заходах, семінарах, конференціях різного рівня. (Відзначимо, що з початку повномасштабного вторгнення рашистської навали організував на постійній основі заняття для добровольчих формувань та ТРО міста Глухів, проводив тренінги, відпрацювання

навичок влучного стрільця, проводив тренування у тирі, очолив волонтерську роботу в закладі).

3.6. Організація підвищення кваліфікації педагогічних працівників, у тому числі стажування педпрацівників на підприємствах, установах, організаціях

Педагогічний професіоналізм, педагогічна компетентність розглядаються в контексті безперервної педагогічної освіти й педагогічної діяльності, вимог до педагога і його підготовки. Однією з основних форм удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників закладів П(ПТ)О області є курсове та міжкурсове підвищення кваліфікації. З метою професійного розвитку педагога закладів професійної освіти, формування теоретичних знань щодо інноваційного змісту освіти, оволодіння сучасними технологіями навчання у 2022 році продовжено співпрацю з науковими установами ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Центрального інституту післядипломної освіти, Білоцерківським інститутом безперервної професійної освіти, Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти.

НМЦ ПТО у Сумській області у 2022 році підвищення кваліфікації організовано для 338 осіб, а саме: директорів, заступників директорів з навчально-виробничої роботи, заступників директорів з навчально-виховної роботи, заступників директорів з навчальної роботи, методистів – 21 особа, викладачів загальноосвітніх предметів, викладачів предметів професійно-теоретичної підготовки, вихователів, соціальних педагогів, практичних психологів, інших педагогічних працівників, бібліотекарів – 197 осіб, майстрів виробничого навчання, старших майстрів – 120 осіб.

Також на базі ДЗВО Університет менеджменту освіти НАПН України організовано проходження педагогічними працівниками короткострокових курсів за різними компетенціями. Зокрема за напрямом «Професійний розвиток педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти» пройшли навчання 55 педагогів з ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище» та ДПТНЗ «Реутинський професійний аграрний ліцей», за напрямом «Викладачі-тьютори закладів професійної (професійно-технічної) освіти» – 25 педагогічних працівників ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну».

З метою формування і закріплення на практиці професійних компетентностей, здобутих у результаті теоретичної підготовки пройшли стажування 85 майстрів виробничого навчання, з яких на базі НПЦ галузевого спрямування – 5 осіб залізничного та кулінарного напрямів, на виробництві – 80 осіб.

НМЦ ПТО спільно з Навчально-методичним центром психологічної служби системи освіти Сумської області проведено ряд психологічних тренінгів для педагогічних працівників області, у яких взяли участь понад 70 педагогів закладів П(ПТ)О.

В області функціонує 16 навчально-практичних центрів, методичний супровід яких здійснюється навчально-методичним центром ПТО.

У 2022 році на базі НПЦ з підготовки кваліфікованих робітників з окремих професій НМЦ ПТО скоординовано проведення понад 80 різних форм методичної роботи з педагогічними працівниками, здобувачами освіти закладів П(ПТ)О, учнями закладів загальної середньої освіти, зокрема:

проведено засідання у форматі «круглого столу»: «Інформаційні технології – крок у майбутнє» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»), «Альтернативна енергетика у воєнний час» (НПЦ з підготовки кваліфікованих робітників за професією «Електромонтер з ремонту та обслуговування сонячних електроустановок» ДНЗ «Шосткинський центр професійно-технічної освіти»), «Урок виробничого навчання з використанням технологій дистанційного навчання: яким йому бути?» (Деревообробний НПЦ з упровадження інноваційних технологій ДНЗ «Глухівське вище професійне училище»); «Адаптація майбутніх фахівців до сучасних вимог роботодавців» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»);

семінари: «Розвиток зеленої енергетики в Україні», «Вплив на екологію підприємств енергетики» (НПЦ з підготовки кваліфікованих робітників за професією «Електромонтер з ремонту та обслуговування сонячних електроустановок» ДНЗ «Шосткинський центр професійно-технічної освіти»), «Особливості застосування мобільного застосунку «Труби та арматура», «Використання сучасного обладнання під час професійно-практичної підготовки» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»), «Цифровізація освітнього процесу: «за» і «проти» (Деревообробний НПЦ з упровадження інноваційних технологій ДНЗ «Глухівське вище професійне училище»);

онлайн-курс: «Технічне обслуговування, налагоджування та ремонт освітлювальних електроустановок» (НПЦ з підготовки кваліфікованих робітників за професією «Електромонтер з ремонту та обслуговування сонячних електроустановок» ДНЗ «Шосткинський центр професійно-технічної освіти»);

квест: «Як я знаю свою професію» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»);

інтерактивну гру: «У світі електрики» (НПЦ з підготовки кваліфікованих робітників за професією «Електромонтер з ремонту та обслуговування сонячних електроустановок» ДНЗ «Шосткинський центр ПТО»);

вебінари: «Технологія виконання штукатурних робіт із застосуванням гіпсових сумішей» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Монтажник гіпсокартонних конструкцій» за технологіями товариства з додатковою відповідальністю «СІНІАТ» ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище»); з кар'єрного розвитку молоді (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»);

майстер-класи: «Шліфування поверхні стіни машиною для шліфування стін Eihell TC-DW225»; «Нанесення шпаклівки апаратом для шпаклівки, штукатурки NVT -100 з ресивером»; «Різання плитки за допомогою електричного верстаку з верхнім розміщенням алмазного диска NORTON clipper TR 202 з облицюванням поверхні керамічною плиткою»; «Перемішування розчину з низьким водно-цементним вмістом за допомогою цементозмішувача примусової дії» (НПЦ з підготовки кваліфікованих робітників за професіями «Муляр», «Штукатур», «Лицювальник-плиточник», «Опоряджувальник будівельний», «Монтажник систем утеплення будівель» ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»); «З'єднання металопластикових труб на фітингах»; «Різання металевої труби для виготовлення згонів»; «Зварювання поліпропіленових труб»; «Монтаж трубопроводів системи водовідведення встрауб»; «З'єднання труб кольорових металів за допомогою паяння»; «Монтаж трубопроводу за допомогою обтискних фітингів»; «Доугруповання біметалевих радіаторів»; «Встановлення радіаторів опалення (сталевих, біметалевих)» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»); «Знімання шини на шиномонтажному стенді з захопленням диска 10"-24" на верстаті LS 850 V BRIGHT»; «Відновлення колісного диска легкового автомобіля, усунення еліпсності радіального і осьового биття, відновлення профілю посадочних місць під установку шини за допомогою дископравного гідропневматичного верстату 11"-26" SDP AIRKRAFT» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»); «Нанесення інтер'єрної акрилової фарби IN 52 та IN 53 ТМ Ceresit» (Будівельний НПЦ із впровадження інноваційних технологій ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище»); «Енергія сонця» (НПЦ з підготовки кваліфікованих робітників за професією «Електромонтер з ремонту та обслуговування сонячних електроустановок» ДНЗ «Шосткинський центр професійно-технічної освіти»); «Безвідходні та маловідходні технології деревообробної промисловості: діючі моделі виробництва», «Професія столяра в побуті» (Деревообробний НПЦ з упровадження інноваційних технологій ДНЗ «Глухівське вище професійне училище»); «Декоративний розпис з Україною у серці»; «Будь на стилі» (огляд оздоблення для одягу); «У природі немає поганої погоди» (виготовлення пончо) (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Швачка. Кравець. Закрійник» ДПТНЗ «Сумський центр ПТО з дизайну та сфери послуг»); «Виготовлення декоративних сережок «Новорічне сьайво»; «Нескорена, незламна, незалежна» - зачіска та макіяж в етностилі (НПЦ-студія з підготовки кваліфікованих робітників для індустрії краси ДПТНЗ «Сумський центр ПТО з дизайну та сфери послуг»); «Приготування котлети по-київськи»; «Приготування супу-пюре з печерицями»; «Приготування салат-коктейлю»; «Приготування скумбрії запеченої»; «Приготування фокаччі з овочами»; «Приготування трикутників з грибами»; «Приготування десерту «Три шоколада»; «Приготування та оформлення весільного торта» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професіями «Кухар», «Кондитер», «Офіціант». ДПТНЗ «Шосткинське вище професійне училище»); «Ручне дугове зварювання покритим електродом (Е1)» мультисистема ММА; «Ручне дугове зварювання

неплавким металевим електродом в інертних газах (ЕЗ)» мультисистема ТІГ, «Використання сучасних комп'ютерних технологій при зварюванні», «Вміння тримати зварювальну дугу на тренажері зварника» (НПЦ з підготовки кваліфікованих робітників за професією «Електрозварник ручного зварювання. Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних зварювальних машинах. Зварник» ДНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва та автотранспорту»);

тренінги: «Розробка теоретичних та практичних мобільних додатків «Водовідведення» та «Опалення» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»); «Шляхи підвищення креативності» (НПЦ із підготовки кваліфікованих робітників за професією «Швачка. Кравець. Закрійник» ДПТНЗ «Сумський центр ПТО з дизайну та сфери послуг»); «Експлуатація та технічні можливості зварювальних мультисистем MIG/MAG, TIG, MMA та обладнання плазмового різання» (НПЦ з підготовки кваліфікованих робітників за професією «Електрозварник ручного зварювання. Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних зварювальних машинах. Зварник» ДНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва та автотранспорту») тощо.

НМЦ ПТО для керівників НПЦ проводяться щотижневі наради з актуальних питань. Керівники НПЦ узяли участь у всеукраїнському вебінарі з питань внесення змін до Положення про навчально-практичний центр професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.10.2022 № 908. Готуються зміни до діючих Положень та зміни в Плані роботи НПЦ на 2023 рік.

Педагогічні працівники закладів П(ПТ)О постійно підвищують свій рівень у міжкурсовий період шляхом участі у школах професійного розвитку при НМЦ ПТО.

Продовжує свою роботу *Школа професійного розвитку методиста*. За результатами навчання працівників у НМЦ ПТО протягом 2022 року розгорнуто цифрове інформаційно-комунікаційне середовище в Microsoft 365.

У 2022 році продовжено роботу *Шкіл професійного розвитку НМЦ ПТО* для певної категорії педагогічних працівників.

З метою розвитку цифрової компетентності педагогів у НМЦ ПТО функціонує *Школа розвитку ІТ-компетентності*. У 2022 р. в рамках Школи розвитку ІТ-компетентності НМЦ ПТО проведено: 5 онлайн-майстер-класів та 3 дистанційні курси, 3 заняття з різними категоріями педагогічних працівників.

У рамках Школи ІТ розроблено 2 авторські програми дистанційних курсів («Використання додатку Google Classroom у корпоративному акаунті *Google Workspace for Education*» та «Використання додатків Google у педагогічній діяльності»).

Тематика онлайн-майстер-класів стосувалася удосконалення компетентностей щодо створення «живих» інструкцій, інтерактивного контенту, інтерактивних робочих аркушів, візуалізації навчального матеріалу. Розглядалися безкоштовні додатки та програми Google Документи, Giphy, GifCam, Genially, Wizer.me, LiveWorksheets, MindMeister.

Під час онлайн-курсів слухачі опанували компетентності створення електронного портфоліо, створення навчальних ігор в інтернет-додатках, здійснення навчання з використанням дистанційних технологій у додатку Google Classroom у системі Google Workspace for Education (на замовлення адміністрації ДНЗ «Сумський центр ПТО харчових технологій, торгівлі та ресторанного сервісу»).

Як результат педагогами ЗП(ПТ)О розроблено:

- ✓ живі інструкції у Google Документах;
- ✓ понад 60 інтерактивних зображень, презентацій, навчальних вікторин та ігор у додатку Genially (<https://youtu.be/h5Xr3tRLnWA>, <https://youtu.be/1Lvmxqh2dIE>);
- ✓ більше 50 інтерактивних робочих аркушів у додатку Wizer.me (<https://youtu.be/9CheJBnJ4Zc>);
- ✓ більше 70 інтерактивних робочих аркушів у додатку LiveWorksheets (<https://youtu.be/qTAlL-1Qw4E>);
- ✓ більше 10 сайтів-портфоліо у додатку Google Сайти (<https://padlet.com/nmcpto13/Bookmarks>);
- ✓ більше 30 уроків з використанням навчальних ігор, що створені в Інтернет-додатках.
- ✓ більше 50 ментальних карт для візуалізації навчального матеріалу (<https://youtu.be/AZ76xb19IpU>).

Загалом у 2022 році видано 294 сертифікатів про успішне навчання за різними формами у Школі розвитку ІТ-компетентності НМЦ ПТО у Сумській області, них:

- викладачам – 149;
- майстрам виробничого навчання – 109;
- директорам, заступникам директорів, методистам – 16;
- іншим педагогічним працівникам (соціальним педагогам, бібліотекарям тощо) – 20.

З метою постійного залучення педагогічних працівників до постійного процесу вдосконалення своїх цифрових навичок активно функціонують навчальні веб-ресурси Школи ІТ: сайт, блог та відеоканал.

		
https://cutt.ly/YnVQmHT	https://cutt.ly/qxvCrIJ	https://cutt.ly/3xvX35y

Досвід роботи Школи розвитку ІТ-компетентності
(<https://docs.google.com/document/d/1Zufy9oBW2ygjaYmFZ6m1TLdjHTZ->

[HDO/edit?usp=sharing&ouid=101585912407474177786&rtpof=true&sd=true](https://hdo.org.ua/edit?usp=sharing&ouid=101585912407474177786&rtpof=true&sd=true))

презентовано на Всеукраїнському конкурсі для педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти на кращий електронний освітній ресурс «Планета IT», який проводить [Інститут професійної освіти НАПН України](#).

Результати діяльності Школи висвітлюються на сайті НМЦ ПТО, сайті Школи IT (<https://cutt.ly/YnVQmHT>), блозі (<https://cutt.ly/qxvCrlJ>) та відеоканалі (<https://cutt.ly/3xvX35y>).

Для забезпечення підвищення рівня фахової майстерності педагогів-початківців і вдосконалення практичних навичок і вмінь функціонувала *Школа молодого педагога професійної підготовки*. Успішно завершили навчання 30 слухачів.

Протягом року Школа працювала відповідно до графіка модульного навчання за дистанційною формою і включала теоретичні та практичні заняття. У процесі навчання з майстрами виробничого навчання було розглянуто питання щодо організації професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки, надано зразки документів; розглянуто основні ознаки ефективного сучасного уроку, критерії вибору методів навчання та їх характеристика. Із молодими спеціалістами обговорено типи та види уроків, складено орієнтовну структуру уроків теоретичного і виробничого навчання різних форм, наголошено на необхідності комплексно-методичного забезпечення уроків професійної підготовки, акцентовано увагу на особливостях оцінювання навчальних досягнень учнів при професійній підготовці. За результатами роботи практичних занять Школи молодими педагогами розроблені конспекти уроків виробничого навчання, інструкційно-технологічні картки з різних тем уроків виробничого навчання, переліки навчально-виробничих робіт, критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

З метою надання допомоги молодим викладачам в адаптації та набутті педагогічного досвіду роботи в закладах П(ПТ)О, вироблення шляхів і засобів дотримання сучасних дидактичних вимог щодо застосування нових інформаційних технологій в освітньому процесі упродовж року організовано *роботу Школи молодого викладача загальноосвітньої підготовки «Перші кроки до майстерності»*. У роботі Школи брало участь 24 викладачі.

Протягом року Школа працювала над проблемою «Сучасні підходи до організації навчання в умовах змішаного (дистанційного) навчання». Розглянуто питання: «Організація роботи в умовах дистанційного (змішаного) навчання», «Використання платформ, онлайн-сервісів в умовах дистанційного (змішаного) навчання».

Відповідно до цього основну увагу було приділено питанню вдосконалення освітнього процесу шляхом упровадження інформаційно-комунікаційних технологій, узагальнення та використання передового педагогічного досвіду. Увагу викладачів акцентовано на типах та структурі уроків, на відмінностях традиційного уроку від сучасного, сформульовано основні аспекти сучасного уроку, форми та методи роботи.

Матеріали семінарів та онлайн-засідань Школи молодого викладача загальноосвітньої підготовки розміщено на сторінках блогу «Перші кроки до майстерності».

За результатами підвищення кваліфікації відповідно до перспективного плану атестації педагогічних працівників проатестовано 100% запланованих педагогів області.

3.7. Проведення консультацій керівників і педагогічних працівників з питань навчально-виробничої та навчально-виховної роботи

НМЦ ПТО постійно здійснюється організаційна та консультативна робота з основних питань організації освітнього процесу. Продовж року надано 550 консультацій з питань: організації освітнього процесу в умовах воєнного стану; щодо режиму роботи закладу П(ПТ)О; організації курсового підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників закладів П(ПТ)О; запровадження інструменту SELFIE; розроблення та упровадження стандартів професійної (професійно-технічної) освіти; складання робочих навчальних планів та освітніх програм; забезпечення соціального захисту пільгових категорій учнів закладів П(ПТ)О; діяльності центрів кар'єрного розвитку; вдосконалення змісту навчально – методичної роботи; організації освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами; організації волонтерського руху; розроблення проектних заявок на створення навчально-практичних центрів та створення центрів підтвердження професійних кваліфікацій та інші; розроблення комплексних кваліфікаційних завдань з професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки з окремих професій, у тому числі тестових завдань в умовах дистанційного навчання; організація роботи педагогічної ради, методичної ради, циклових (методичних) комісій, інструктивно-методичних нарад та інших методичних заходів; складання організаційних, розпорядчих та довідкових документів; підготовка ліцензійних матеріалів та атестаційних матеріалів у сфері П(ПТ)О; отримання документів за підсумками атестації та ліцензування; дотримання безпечних умов праці в закладах П(ПТ)О тощо.

3.8. Інше

У структурі НМЦ ПТО функціонує Регіональний інформаційний центр, що спрямовує свою діяльність на формування та використання єдиного інформаційного освітнього простору, глобальну діджиталізацію, крім того здійснює реєстр сертифікатів, виданих НМЦ ПТО, що засвідчують участь педагогічних працівників у конференціях, фахових семінарах, тренінгах, майстер-класах, курсах з оволодіння практичними навичками та в інших формах, та можуть бути зараховані педагогу як результат професійного навчання в рамках самоосвіти.

Для швидкого та відкритого доступу до матеріалів обласних методичних заходів, вебінарів, інформування про досягнення системи П(ПТ)О області, найближчі та перспективні події функціонує сайт НМЦ ПТО. Рейтинг сайту в пошукових системах Інтернету свідчить про правильно обрану стратегію просування, високу якість контентної і технічної підтримки ресурсу (оформлення, оновлення інформації та розділів, своєчасне та регулярне розміщення новин).

Вебсайт НМЦ ПТО функціонує на WordPress понад 9 років і налічує 369 сторінок та 1472 дописи. У пошуковій системі Google індексується 2620 сторінок вебсайту. Сайт захищено за допомогою протоколу https. Об'єм розміщеної інформації на сайті складає понад 11 гигабайт. Найбільш популярною сторінкою є «Новини». Протягом року на сайті висвітлено 188 подій, що в середньому становить 16 новин у місяць. Середня кількість відвідувачів у день 55 осіб.

Третій рік діє Інформаційно-методичний портал НМЦ ПТО, що складається з розділів: «Матеріально-технічне забезпечення професій і предметів загальноосвітньої підготовки» та «Навчально-методичне забезпечення професій і предметів загальноосвітньої підготовки». Зазначений портал – це допомога педагогічним працівникам щодо швидкої адаптації роботи в умовах дистанційного чи змішаного навчання. Портал має власний логотип. Посилання розміщено на офіційному сайті НМЦ ПТО.

З метою налагодження комунікацій та обміну актуальною інформацією із залученням Інтернет-груп профтехосвітян усіх регіонів України, педагогічних працівників ЗП(ПТ)О Сумської області, роботодавців, здобувачів освіти, НМЦ ПТО на сторінках Фейсбуку функціонує інтернет-сторінка «Професійна освіта Сумщини».

З 2022 року всі навчальні курси НМЦ ПТО проходять на платформі Moodle. Це ще один значний крок нашого центру до підвищення ефективності впровадження дистанційних технологій. На платформі відкрито 5 дистанційних курсів, навчається близько 140 слухачів.

Регіональний інформаційний центр здійснює реєстр сертифікатів, виданих НМЦ ПТО, що засвідчують участь педагогічних працівників у конференціях, фахових семінарах, тренінгах, майстер-класах, курсах з оволодіння практичними навичками та в інших формах, та можуть бути зараховані педагогу як результат професійного навчання в рамках самоосвіти.

4. Моніторингові дослідження

4.1. Аналіз якості навчання, рівня знань, умінь і навичок здобувачів освіти закладів П(ПТ)О (надання методичної допомоги щодо удосконалення освітнього процесу)

Відповідно до вимог інформаційного суспільства НМЦ ПТО у Сумській області діє система моніторингових досліджень. У звітному періоді вивчено шляхом проведення моніторингів щодо:

визначення рівня навчальних досягнень учнів за різними видами підготовки, що дало можливість оцінити ефективність організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти, а також більшою мірою зорієнтувати методичну роботу закладів освіти на удосконалення системи дистанційного навчання (функціонування систем Moodle, Google Workspase For Education, MS Office 365), створення відповідних цифрових навчальних ресурсів, підвищення цифрової компетентності педагогів та учнів тощо) і забезпечення гнучкості освітнього процесу (можливість швидко переходити з очної на дистанційну чи змішану форми навчання);

підсумків національного мултипредметного тесту-2022 та державної підсумкової атестації, аналіз яких дав можливість скоригувати план заходів щодо підготовки здобувачів освіти до складання ЗНО та ДКА у 2023 році;

визначення рівня розвитку цифровізації закладів П(ПТ)О, аналіз результатів якого показав, що заклади перебувають на середньому рівні розвитку цифровізації (за основу було взято результати опитування закладів П(ПТ)О в SELFIE);

стану забезпечення закладів П(ПТ)О цифровими засобами навчання, в результаті чого встановлено, що у 24 закладах П(ПТ)О 41% сучасних ПК (до 5-ти років), 33%; застарілої техніки (понад 10 років); 18 закладів освіти мають швидкість підключення до мережі Інтернет 100 Мбіт/с; 85% робочих місць педагогічних працівників забезпечені комп'ютерною технікою;

ринку праці (вимог роботодавців), у якому взяло участь 139 респондентів-підприємств Сумщини. За результатами дослідження встановлено, що в умовах воєнного стану 57% підприємств області з числа опитаних скоротили обсяги своєї діяльності. Проте на ринку праці області зберігається високий попит на кваліфікованих робітників за такими галузями економіки (професії/компетенції), як: громадське харчування (піцейола, кухар, сушист, кондитер, офіціант, бармен, пекар, організатор фуршетів, кухар-дієтолог); сільське господарство (тракторист, плодоовочівник, слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування); транспорт (слюсар з ремонту рухомого складу, водій автотранспортних засобів, діагностувальник газобалонного обладнання, автоколорист, автодіагностувальник); промисловість (електромонтер, зварник, слюсар, токар, фрезерувальник). Потребу в нових професіях/компетенціях для роботодавців виявлено в таких професіях: залізобетонщик, кухар-дієтолог, покрівельник, організатор фуршетів, діагностувальник газобалонного обладнання, автоколорист, автодіагностувальник. Результати дослідження дали можливість скоригувати регіональне замовлення на підготовку робітничих кадрів, робочі навчальні плани і програми відповідно до запитів працедавців;

упровадження елементів дуальної форми навчання, за результати якого визначено труднощі щодо виконання укладених договорів на підготовку кадрів за регіональним замовленням, виконання освітніх програм та робочих навчальних планів, організацію навчання на виробництві;

діяльності навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням проведено з метою вивчення запровадження сучасних виробничих технологій, співпраці з роботодавцями, кількісного складу слухачів, організації виробничої діяльності та методичного забезпечення процесу професійного навчання;

кількісного та якісного складу працівників закладів П(ПТ)О та їх курсового і міжкурсowego підвищення кваліфікації. Результати такого дослідження дають можливість розробити дієвий комплекс заходів щодо підвищення професійної компетентності педагогів у курсовий та міжкурсоговий період;

кількісного складу здобувачів П(ПТ)О за соціальним станом, це дає можливість створювати та оновлювати статистичні таблиці, дані яких у тому числі використовуються при формуванні паспорту бюджетної програми місцевого бюджету;

працевлаштування випускників закладів професійної освіти, це дозволило визначити кар'єрні уподобання здобувачів освіти, здійснити аналіз забезпечення

першим робочим місцем випускників закладів П(ПТ)О, оновити реєстр роботодавців, які виконують договірні зобов'язання щодо підготовки робітничих кадрів;

функціонування веб-сайтів ЗП(ПТ)О, відповідно до окреслених кількісних і якісних характеристик визначено поточний рівень інформаційної відкритості діяльності закладів освіти.

Також проаналізовано ліцензії закладів П(ПТ)О Сумської області. За підсумками створено базу даних про наявність освітніх послуг у сфері П(ПТ)О Сумської області (державні заклади П(ПТ)О), базу даних про наявність освітніх послуг у сфері П(ПТ)О Сумської області (інші заклади освіти, підприємства, установи, організації), базу даних про атестацію закладів П(ПТ)О Сумської області, перелік робітничих професій у закладах П(ПТ)О.

Результати моніторингової діяльності заслухано на засіданнях інструктивно-методичних нарад НМЦ ПТО, обговорено із заступниками директорів закладів П(ПТ)О під час нарад та враховано при плануванні роботи Шкіл професійного розвитку педагогів. За підсумками моніторингів підготовлено статистичні звіти, результати розміщено на сайті НМЦ ПТО у Сумській області (https://nmcpto.sumy.ua/?page_id=3791, розділ «Регіональний інформаційний центр»).

Така система моніторингових досліджень дозволяє сформуванню загального уявлення про стан та перспективи розвитку професійної (професійно-технічної) освіти Сумщини.

4.2. Вивчення потреб закладів П(ПТ)О щодо забезпечення їх програмно-методичною документацією, підручниками, навчальними посібниками тощо. Надання методичної допомоги авторським колективам, творчим групам, окремим педагогічним працівникам закладів П(ПТ)О щодо розроблення проєктів програмно-методичної документації, підручників, навчальних і методичних посібників, технічних засобів навчання та їх апробація

НМЦ ПТО постійно проводиться моніторинг забезпечення та потреби закладів П(ПТ)О програмно-методичною документацією, підручниками, навчальними посібниками тощо.

Педагогічним працівникам протягом року надавалася методична допомога щодо організації дистанційного навчання, використання електронних платформ. Так, в ДНЗ «Сумський центр ПТО харчових технологій, торгівлі та ресторанного сервісу» розгорнуто систему Google Workspace for Education: призначено адміністратора, створено акаунти педагогів та учнів. Педагоги пройшли спеціально організоване в рамках Школи розвитку ІТ-компетентності НМЦ ПТО у Сумській області навчання.

Надано методичну допомогу викладачам ДНЗ «Сумське ВПУ будівництва та автотранспорту» щодо створення дистанційного курсу з професії «Лаборант хіміко-бактеріологічного аналізу».

Надано методичну допомогу професійного спрямування педагогічним працівникам закладів П(ПТ)О щодо розробки методичних напрацювань:

розроблення комплексу навчально-методичних матеріалів «Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис» (ДПТНЗ «Шосткинське ВПУ»); збірника практичних робіт з предмета «Облік, калькуляція і звітність» за професією «Кухар», кваліфікація – 3,4 розряди (ДНЗ «Сумське міжрегіональне ВПУ»); розроблення комплексно-методичного забезпечення з професії «Візажист», тестових завдань із професії «Перукар», «Кравець», «Візажист», програми додаткових компетентностей «Дизайн», «Основи стилістики» (ДПТНЗ «Сумський центр ПТО з дизайну та сфери послуг»); розроблення комплектів комплексних кваліфікаційних завдань з професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки з окремих професій, у тому числі тестових завдань в умовах дистанційного навчання (розроблено понад 60 комплектів ККЗ).

5. Співпраця із закладами освіти, науковими та науково-методичними установами, громадськими організаціями, об'єднаннями роботодавців, підприємствами, установами, організаціями, обласними центрами зайнятості Державної служби зайнятості

5.1. Сприяння підвищенню ефективності роботи Регіональних Рад П(ПТ)О (РР П(ПТ)О)

Розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації від 09.06.2020 № 247-ОД утворена регіональна рада професійної (професійно-технічної) освіти. Секретарем регіональної ради обрано Наталію САМОЙЛЕНКО, директора НМЦ ПТО у Сумській області.

Упродовж 2022 року регіональною радою П(ПТ)О розглянуто ряд питань, у підготовці та презентації яких безпосередню участь брали представники НМЦ ПТО, зокрема – про актуальні питання державно-приватного партнерства в сфері П(ПТ)О; упровадження практико-орієнтованих моделей навчання кваліфікованих робітників; про стан оптимізації мережі закладів П(ПТ)О; про ефективні шляхи комунікацій закладів П(ПТ)О та роботодавців у контексті працевлаштування випускників; про стан функціонування центрів розвитку професійної кар'єри та шляхи популяризації П(ПТ)О в області; про роль роботодавців у формуванні професійних кваліфікацій.

5.2. Сприяння залученню ключових стейкхолдерів до участі в оновленні змісту освіти та освітнього процесу в закладах П(ПТ)О

До складу регіональної ради П(ПТ)О залучено керівників Сумської обласної державної адміністрації та Сумської обласної ради, представників бюджетоутворюючих підприємств області, акціонерних товариств, профспілки, центру зайнятості.

Продовжено активну співпрацю з *Міжрегіональним центром швидкого реагування* (м. Ромни) в частині оновлення змісту професійної освіти, зокрема у 2022 році розроблено та затверджено професійний стандарт «Водолаз» та розроблено проєкт освітнього стандарту з професії «Водолаз».

До розроблення державного освітнього стандарту П(ПТ)О з професії «Лісник» залучено роботодавців: ДП «Лебединський Агролісгосп»; ДП «Свеське

лісове господарство», ДП «Городянське лісове господарство» (Чернігівська область).

У розробці модульної програми за професіями: «Офіціант», «Бармен» «Фуршет: особливості організації та проведення» брали участь представники ресторану «Фемелі» м. Суми; регіональної навчальної програми «Технологія приготування страв з равлика *Helix Asprsa Muller*» - керівник фермерського господарства «ФЕРМА ЕКО» м. Лебедин.

Розпочато співпрацю із Сумським національним аграрним університетом в частині підвищення професійної компетентності здобувачів освіти закладів П(ПТ)О аграрного профілю. З цього приводу для забезпечення якісної підготовки кваліфікованих кадрів аграрного сектору Сумської області укладено Меморандум про співробітництво між Сумським національним аграрним університетом, Департаментом освіти і науки Сумської ОДА, Департаментом агропромислового розвитку Сумської ОДА, закладами П(ПТ)О Сумської області та аграрним бізнесом, який представляє модель інтегрованого навчання з оволодіння додатковими професійними компетентностями для учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти сільськогосподарського напрямку. Зміст навчання направлений на опанування учнями найсучасніших знань та навичок для аграрного виробництва, які потребує сучасний бізнес. Зокрема під час навчання учні оволодіють практичними навичками керування сучасною аграрною технікою, її технічного сервісу, використання цифрових платформ при планування та виконанні технологічних операцій, ефективному використанню безпілотних летальних апаратів. Університетом спільно з НМЦ ПТО розробляється Програма навчання та механізм її реалізації.

5.3. Інше

З метою професійного розвитку педагога закладів П(ПТ)О в міжкурсовий та курсовий періоди, формування теоретичних знань щодо інноваційного змісту освіти, оволодіння сучасними технологіями навчання у 2022 році продовжено співпрацю з науковими установами та інституціями підвищення кваліфікації: ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Центрального інституту післядипломної освіти, Білоцерківським інститутом безперервної професійної освіти, Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка, шляхом участі педагогічних працівників області в курсовому підвищенні кваліфікації, науково-практичних семінарах, конференціях різного рівня.

НМЦ ПТО активно співпрацює з Департаментом освіти і науки Сумської ОДА, Інститутом ПТО НАПН України, Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України, державною освітньою установою «НМЦ з питань якості освіти», Акредитаційною комісією України, Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Сумським державним педагогічним університетом імені А.С.Макаренка, Сумським обласним центром позашкільної роботи та роботи з талановитою молоддю, Сумським обласним центром зайнятості та громадськими

організаціями (Всеукраїнська асоціація працівників П(ПТ)О, Рада директорів закладів П(ПТ)О, регіональна рада професійної освіти (стейкхолдерів).

З метою набуття практичних навичок педагогів (стажування) скоординовано роботу НППЦ за галузевим спрямуванням, підприємств, соціальних партнерів у різних галузях промисловості: будівельного профілю – «Полімін», «Хенкель Баутехнік (Україна)», сфери послуг – «Profi Line Cosmetics», Estel Professional, зварювального виробництва – Fronius, інших галузей виробництва – групою компаній «Технологія» тощо.

Продовжено співпрацю з громадськими організаціями: Сумська обласна Асоціація педагогів-християн, Духовні сходинок Сумщини, Всеукраїнський благодійний фонд «Східно-Європейська гуманітарна місія», «Всеукраїнське об'єднання учасників бойових дій та волонтерів АТО у Сумській області», Всеукраїнська спілка викладачів суспільних дисциплін і громадянської освіти, Всеукраїнська громадська організація цивільно-військового співробітництва «СІМІС», Обласна організація ТОВ «Червоний Хрест України», Національний університет «Острозька академія».

У рамках методичного супроводу організації інклюзивного навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами продовжується співпраця з обласним ресурсним центром із підтримки інклюзивної освіти, навчально-методичним центром психологічної служби КЗ «Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти». Залучено представників центрів до консультування педагогічних працівників закладів П(ПТ)О з питань діяльності команди психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами, складання індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану здобувачів освіти, забезпечення корекційно-розвиткової складової освітнього процесу.

У напрямку методичного забезпечення організації роботи з пільговими категоріями учнів закладів П(ПТ)О залучено службу в справах дітей Сумської обласної державної адміністрації та Центр фінансово-економічного моніторингу та технічного забезпечення освітніх закладів.

Співпраця НМЦ ПТО та закладів П(ПТ)О з компанією «Виставковий Світ» під час підготовки до участі в міжнародних виставках «Сучасні заклади освіти» та «Інноватика в сучасній освіті» сприяла пошуку нових, креативних форм і технологій.

6. Видавнича діяльність. Здійснення інформаційно-видавничої діяльності: підготовка, виготовлення, тиражування та розповсюдження інформаційних і методичних матеріалів

Протягом року було видано 2 збірники:

«Професійна (професійно-технічна) освіта Сумської області: 2021/2022 навчальний рік».

«Професійна (професійно-технічна) освіта Сумщини: цифри і факти» за підсумками 2022 року.

Видано методичні рекомендації, навчальні посібники, довідники, схвалені навчально-методичною радою НМЦ ПТО:

<p>Методичні рекомендації «Розширення провадження освітньої діяльності у сфері професійної (професійно-технічної) освіти» (укладач: Яценкова Є.І., методист Навчально-методичного центру ПТО у Сумській області)</p>
<p>Силабус курсу для педагогів закладів професійної (професійно-технічної) освіти «Розвиток підприємницької компетентності у здобувачів освіти: шляхи, форми, інструменти» (укладачі: Самойленко Н.Ю., директор Навчально-методичного центру ПТО у Сумській області, канд. пед. наук, Кіхтенко І.В., Смирнова І.О., методисти Навчально-методичного центру ПТО у Сумській області)</p>
<p>Комплекс навчально-методичних матеріалів «Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис» (укладач: Рожкова О.В., викладач професійно-теоретичної підготовки ДНЗ «Шосткинський центр професійно-технічної освіти»)</p>
<p>Методичні рекомендації «Методика складання освітніх програм за стандартами професійної (професійно-технічної) освіти орієнтованими на результати навчання» (укладачі: Самойленко Н.Ю., директор Навчально-методичного центру ПТО у Сумській області, канд. пед. наук, Скиба В. М., заступник директора з методичної роботи, Смирнова І.О., методист)</p>
<p>Робочий зошит учня з алгебри і початків аналізу з теми «Елементи комбінаторики, теорії ймовірностей і математичної статистики» (укладач: Паншина Н.М., викладач ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище»)</p>
<p>Робочий зошит учня з біології з теми «Біологічні основи здорового способу життя» (укладач: Дорошенко О.М., викладач ДНЗ «Шосткинський центр професійно-технічної освіти»)</p>
<p>Збірник практичних робіт (з професії: «Кухар» 3-4 розряд) з предмету «Облік, калькуляція і звітність» (укладач: Тимошенко І.М., викладач ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище»)</p>
<p>Збірник вправ з курсу «Географія: регіони та країни» (укладач: Острівна О.В., викладач ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище»)</p>
<p>Навчально-наочний посібник «Електричні схеми тепловоза 2ТЕ116» (укладач: Масик А.В., викладач ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище»)</p>
<p>Регіональна навчальна програма «Технологія приготування страв з равлика Helix Asprsa Muller» (укладачі: Грицай А.В., викладач ДПТНЗ «Лебединське вище професійне училище лісового господарства»; Темченко О.В., методист Навчально-методичного центру ПТО у Сумській області; Богатиренко Я.П., керівник фермерського господарства «ФЕРМА ЕКО»)</p>
<p>Регіональна навчальна програма «Здорове харчування здобувачів освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти» (укладачі: Мосенцева О.О., старший майстер відділення харчових технологій та ресторанного сервісу ДПТНЗ «Шосткинське вище професійне училище»; Темченко О.В., методист Навчально-методичного центру ПТО у Сумській області; Блажева Н.В., шеф-кухар їдальні ДПТНЗ «Шосткинське вище професійне училище»)</p>
<p>Інструктивний посібник «Якщо війна» (укладачі: Докторович Г.І., методист Навчально-методичного центру ПТО у Сумській області, Філіповіч В.В.,</p>

викладач ДНЗ «Глухівське вище професійне училище»)
Збірка позакласних виховних заходів «Ми – діти України, вона у нас одна» (укладач: Цирулік О.С., викладач ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище»)
Збірник професійно спрямованих завдань з англійської мови з професій «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» (для учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти) (укладач: Цирулік О.С., викладач ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище»)
Робочий зошит з історії України (для здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти) І курс (укладач: Дудник Т.І., викладач ДПТНЗ «Лебединське вище професійне училище лісового господарства»)
Модульна програма «Фуршет: особливості організації та проведення» (укладачі: Мотузко Н.С., викладач ДНЗ «Сумський центр професійно-технічної освіти харчових технологій, торгівлі та ресторанного сервісу, Коцюба Н.І., директор ресторану «Фемелі» м. Суми»)
Регіональна програма «Твоє життя в твоїх руках» (Мінна безпека) (укладач: Докторович Г.І., методист Навчально-методичного центру ПТО у Сумській області)
Курс виробничого навчання за професією «Лаборант хіміко-бактеріологічного аналізу» в закладах професійної (професійно-технічної) освіти» (укладач: Кураш Н.О., викладач ДНЗ «Сумське ВПУ будівництва та автотранспорту»)
Електронний збірник «Методичні рекомендації з вивчення досвіду роботи творчої групи заступників директора з навчально-методичної роботи, методистів «Організаційні аспекти підготовки до державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання через колективні та індивідуальні форми методичної роботи» (укладач Лабудько В.С., методист Навчально-методичного центру ПТО у Сумській області)

7. Участь працівників центру

7.1. у проведенні атестаційних експертиз закладів П(ПТ)О, підприємств, установ, організацій, що здійснюють діяльність у галузі ПТО

НМЦ ПТО здійснено інформаційно-методичний супровід ліцензування та атестації 32 закладів освіти, підприємств, установ, організацій, що мають ліцензію Міністерства освіти і науки України на здійснення освітньої діяльності у сфері П(ПТ)О.

Надано методичні консультації з питань отримання ліцензії на впровадження освітньої діяльності у сфері П(ПТ)О, розширення впровадження освітньої діяльності у сфері П(ПТ)О (відкриття нової професії), розширення (збільшення ліцензованого обсягу) провадження освітньої діяльності у сфері П(ПТ)О, проведення самоаналізу закладу П(ПТ)О, з підготовки до проходження атестаційної експертизи та оформлення матеріалів щодо формування атестаційних і ліцензійних справ, висвітлення даних ліцензії у ліцензійному реєстрі. Проведено 2 цільових семінари з вищезазначених питань. Про оновлені

Ліцензійні умови у сфері П(ПТ)О повідомлено директорів та заступників директорів на відповідних нарадах. Підготовлено методичні рекомендації «Розширення провадження освітньої діяльності у сфері професійної (професійно-технічної) освіти».

На основі результатів моніторингу регіонального ринку праці у 2022 році ліцензування у сфері П(ПТ)О пройшли 8 закладів. Відкрили професію 8 закладів (26 професій). Збільшили ліцензійний обсяг 2 заклади (2 професії). Звузив види підготовки 1 заклад (1 професія). Анульовано ліцензію в 1 закладі (7 професій).

Працівники НМЦ ПТО (10 осіб) брали участь у атестаційній експертизі в 12 закладах П(ПТ)О.

Результати ліцензування та атестації закладів П(ПТ)О розглядаються щороку на засіданні інструктивно-методичної наради НМЦ ПТО.

7.2. у роботі регіональної експертної ради з питань ліцензування та атестації закладів П(ПТ)О

До складу регіональної експертної ради з питань атестації закладів, що здійснюють освітню діяльність у сфері П(ПТ)О, при Департаменті освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації входять 2 працівника НМЦ ПТО: директор Самойленко Н.Ю. та методист Яценкова Є.І., яка є відповідальним секретарем регіональної експертної ради.

7.3. у реалізації проєктів всеукраїнського та міжнародного рівня

У рамках проєкту «EU4Skills»: Кращі навички для сучасної України» працівники НМЦ ПТО у 2022 році були учасниками:

тренінгу для тренерів, який проводиться Фінським консорціумом програми «EU4Skill» (Самойленко Н.Ю., директор НМЦ ПТО, Яценкова Є.І., методист НМЦ ПТО);

тренінгу «Розвиток навичок проектного управління. Підготовка проектною пропозиції» Самойленко Н.Ю., директор НМЦ ПТО, Яценкова Є.І., методист НМЦ ПТО);

2-го компоненту програми «EU4Skill: Кращі навички для сучасної України» з підготовки оцінювачів на основі компетентностей; (Яценкова Є.І., методист НМЦ ПТО);

інтерактивного семінару «Європейські практики регулювання професійної освіти та навчання: професійні стандарти, мікро-кваліфікації тощо» (Самойленко Н.Ю., директор НМЦ ПТО, Скиба В.М., заступник директора з методичної роботи НМЦ ПТО);

тренінгу «Кращі практики щодо впровадження політик професійної освіти стосовно сприяння (пере)підготовці кваліфікованих кадрів» (Василенко О.В., методист НМЦ ПТО);

тренінгу «Впровадження гендерного підходу у системі П(ПТ)О: організація гендерночутливого освітнього середовища» (Шейкіна К.М., методист НМЦ ПТО);

тренінгу «Управління конфліктами» (Кіхтенко І.В., методист НМЦ ПТО);

тренінгу «Емоційне вигорання: будуємо резильєнтність та життєстійкість» (Докторович Г.І., методист НМЦ ПТО);

тренінгу «Вміння проводити навчання з мінної безпеки за стандартами IMAS» (Докторович Г.І., методист НМЦ ПТО);

онлайн-форумі «Розбудова гендерної рівності у профтехосвіті» в межах проекту «Підтримка пілотних регіонів щодо просування гендерної рівності» (Докторович Г.І., методист НМЦ ПТО).

тренінгу «Модель цифрового навчання» («E-learning model»), (Смирнова І.О., методист НМЦ ПТО).

Участь у Всеукраїнській конференції «Кар'єрне консультування в дії» (м. Кам'янець-Подільський) в рамках реалізації субпроекту «Підтримка кар'єрного консультування закладами П(ПТ)О» програми Європейського Союзу EU4Skills «Кращі навички для сучасної України» (Шейкіна К.М., методист НМЦ ПТО).

Працівники НМЦ ПТО є учасниками проекту з розроблення е-контенту з професій «Опоряджувальник будівельний», «Слюсар з ремонту рухомого складу» (Самойленко Н.Ю., директор НМЦ ПТО, Скиба В.М., заступник директора з методичної роботи НМЦ ПТО, Лубинець В.О., методист НМЦ ПТО).

7.4. участь НМЦ у виставках та її результативність:

щороку НМЦ ПТО координує роботу закладів П(ПТ)О та бере безпосередню участь у всеукраїнських та міжнародних освітянських виставках, здобуваючи відзнаки та нагороди. У Тринадцятій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2022» (23-25 листопада 2022 року), учасниками якої були 13 закладів П(ПТ)О Сумщини та НМЦ ПТО. У тематичних номінаціях виставки нагороджено медалями вищого ґатунку (золото) – НМЦ ПТО і 9 закладів освіти, срібло – 4 заклади освіти.

8. Популяризація П(ПТ)О, упровадження нових форм і методів профорієнтаційної роботи серед здобувачів освіти загальних середніх закладів освіти, молоді, незайнятого населення, профконсультування

НМЦ ПТО здійснює методичний супровід закладів з питань організації профорієнтаційної роботи та кар'єрного консультування. Створено Сумський центр розвитку професійної кар'єри – інформаційний простір, що акумулює дані, корисні як для учнів, ЗП(ПТ)О, так і роботодавців у напрямку результативного працевлаштування, професійного підбору кандидатів на вакансії та місця стажування, відкриття та функціонування ЦРК.

На допомогу профорієнтаторам та спеціалістам-консультантам НМЦ ПТО створено збірник інтерактивних занять профорієнтаційного спрямування, проводяться різнопланові заходи, спрямовані на вдосконалення ефективності профорієнтаційної роботи та популяризації ПТО, індивідуальні консультування щодо відкриття та функціонування ЦРК. Цього року для заступників директорів з навчально-виховної роботи та профконсультантів ЗП(ПТ)О проведено навчальний курс «5 кроків успішної комунікації закладу П(ПТ)О». Протягом навчання розглянуто принципи побудови комунікаційної стратегії, особливості комунікацій

з роботодавцями, соціальними партнерами, батьківською громадськістю, інтернет комунікації ЗП(ПТ)О.

У 2022 році в закладах П(ПТ)О створено 185 рекламних відеороликів, що розміщені на вебсайтах та сторінках у соціальних мережах закладів; у місцевих та обласних засобах масової інформації розміщено 125 статей про традиції закладів, досягнення педагогів та учнів, а також 350 оголошень про набір учнів та умови отримання робітничих професій.

За цей період проведено 430 онлайн-анкетувань, 252 онлайн-виступи агітбригад, 550 презентацій робітничих професій, в онлайн-форматі та очно 70 «Днів відкритих дверей», 530 екскурсій, 452 майстер-класи. Активно розповсюджувалися друковані матеріали (проспекти, листівки, запрошення, календарі, рекламні оголошення), видані тиражем у кількості 87 500 екземплярів.

З метою забезпечення ефективної роботи щодо професійної орієнтації молоді, підвищення престижності робітничих професій заклади професійної (професійно-технічної) освіти області використовують різноманітні форми і методи роботи: групові та індивідуальні зустрічі профконсультантів з випускниками та їх батьками, відвідування шкіл та розміщення в них профорієнтаційних матеріалів, організація екскурсій до закладів професійної (професійно-технічної) освіти, промоційних акцій, свят тощо.

Чисельність молоді та дорослого населення, охоплених профорієнтаційною роботою становить близько 25 000 осіб.

З метою популяризації професійної (професійно-технічної) освіти НМЦ ПТО розробляє і поширює на сайті, у соціальних мережах, серед відвідувачів масових заходів презентаційні матеріали (презентації, промоплакати, банери, відеоролики тощо). Зокрема, змонтовано та поширено такі презентаційні відеоматеріали:

- відеопрезентація Сумщини (<https://youtu.be/byt8D9H7x2k>);
- відгуки учнів та роботодавців про актуальність професії «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування» (<https://youtu.be/SI6sH4q3JrI>);
- відгуки здобувачів освіти, що проходили навчання за курсом «Технічне обслуговування, налагоджування та ремонт освітлювальних електроустановок» (<https://youtu.be/yBY8yRy1mWw>);
- «Профтехосвіта Сумщини: вступай і приклади руку до успішного майбутнього» (<https://youtu.be/aBwSw3fK0TM>);
- «Профтехосвіта Сумщини - освітній форпост у відбудові майбутнього України» (<https://youtu.be/EKNPv1uCY-I>).

Протягом 21-25 листопада 2022 року відбувся Тиждень професійної (професійно-технічної) освіти. План заходів тижня передбачав насичену активностями програму як для майбутніх абітурієнтів, незайнятого населення, так для самих здобувачів професійної освіти та педагогів закладів.

НМЦ ПТО проведено вебінар для викладачів професійної підготовки та майстрів виробничого навчання «Організація, планування та облік освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти», завершальне заняття курсу 5 кроків для ефективної комунікації закладу П(ПТ)О для відповідальних за профорієнтаційну роботу у форматі практичного кейсу зі створення комунікативної стратегії ЗП(ПТ)О.

Протягом тижня заклади П(ПТ)О продемонстрували високий рівень професійної компетентності власних педагогів, здібності та креативну майстерність своїх здобувачів освіти, мали нагоду популяризувати робітничі професії серед молоді, незайнятого населення, сприяти підвищенню їх престижності на ринку праці.

Різноманітні заходи відбулися у закладах П(ПТ)О в рамках запланованого Тижня професій. Так, у ДПТНЗ «Синівський професійний аграрний ліцей» проведено марафон історій успіху випускників «Ми – ліцей», онлайн-виставку фоторобіт «Червона калина» – у ДПТНЗ «Сумський центр ПТО з дизайну та сфери послуг», челендж «Професія в моєму житті» – у ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей», онлайн-зустрічі з незайнятим населенням у ДНЗ «Глухівське вище професійне училище», вебінар «Інноваційні виробничі технології в галузі громадського харчування» за участі провідних рестораторів проведено Охтирським центром професійно-технічної освіти, за участі роботодавців та представників Центру зайнятості населення відбулася зустріч у форматі круглого столу «Вимоги сучасного ринку праці до підготовки конкурентоспроможних фахівців» в ДПТНЗ «Недригайлівське вище професійне училище», віртуальну подорож до підприємств соціальних партнерів проведено Конотопським професійним аграрним ліцеєм для всіх зацікавлених осіб тощо.

Заклади П(ПТ)О презентували свою діяльність шляхом проведення онлайн-майстер-класів «Магія з'єднання металів», «Мистецтво карвінгу», «Плазмове різання фігурних деталей», «Зварювання пластикових труб на стиковому зварювальному апараті», «Приготування бісквітного молекулярного моху», «Мережеві млинці», «Вечірня зачіска за 10 хвилин», відео-презентацій професій різних галузей, днів відкритих дверей, зацікавлювали майбутніх абітурієнтів веб-квестами «Професія від Цифри», «Подорож до країни майстрів», «Обери свою професію», інтерактивними іграми та вікторинами «Безпечних рух – безпечна дорога», «У світі електрики», «Будівельні ігри», «Кулінарний БАТЛ». Спеціалісти центрів розвитку кар'єри провели тренінгові заняття для майбутніх випускників «15 правил резюме», «Імідж випускника ЗП(ПТ)О», «5 кроків до успішного працевлаштування», майстер-клас «Маркетинг кондитерських виробів. Створення власної справи у надзвичайних умовах».

З метою вивчення ефективності профорієнтаційної роботи в системі П(ПТ)О та подальшого удосконалення її методів, засобів НМЦ ПТО проведено онлайн опитування здобувачів освіти закладів П(ПТ)О «Профорієнтаційні шляхи до закладу професійної (професійно-технічної) освіти». Участь в опитуванні взяли 1111 учнів різних закладів П(ПТ)О області.

Родзинкою тижня стало відкриття 25 листопада 2022 року Центру розвитку професійної кар'єри на базі ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну» за участю роботодавців, соціальних партнерів та учнівської молоді.

9. Організація роботи із здобувачами освіти за різними напрямками

НМЦ ПТО забезпечив організаційно-методичний супровід проведення:

XXI Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості: у фінальному етапі конкурсу переможцями визначено у номінації «Література» – Максим Місюков,

Кіріл Гаврильченко, учні ДПТНЗ «Сумський центр професійно-технічної освіти» з роботою «Патріотизм, не той, що на папері»; у номінації «Історія України і державотворення» – Яна Воскобійник, учениця ДНЗ «Охтирський центр професійно-технічної освіти» смт В. Писарівка з роботою «Народ мій є! Народ мій завжди буде!»;

XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка - у фінальному етапі II місце посіла Євгенія Пархоменко, учениця ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»;

XXII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика - у фінальному етапі III місце посіла Анастасія Кошеленко, учениця ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище».

XIII Всеукраїнської українознавчої гри «Соняшник» - 128 учнів із 10 закладів П(ПТ)О області отримали дипломи.

За підсумками 2022 року 10 учнів отримали Похвальні листи «За високі досягнення у навчанні» та 44 учні – Похвальні грамоти «За особливі досягнення у вивченні окремих предметів», 2 учня (ДПТНЗ «Синівський ПАЛ») – нагороджені Золотою медаллю.

Одним із важливих напрямів роботи НМЦ ПТО у Сумській області вважає координацію діяльності обласної ради лідерів учнівського самоврядування закладів П(ПТ)О.

Протягом звітнього періоду лідери ініціювали ряд волонтерських акцій та проєктів: «І прийде в світ її ВЕЛИЧНІСТЬ - одна вселенська ДОБРОТА», «Твоє здоров'я в твоїх руках», «Прояви турботу та обачливість «Волонтер і доброволець: брат за брата», «Зроби світ кращим».

10. Фінансово-господарська діяльність НМЦ ПТО

Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Сумській області орендує приміщення у ДНЗ «Сумський хіміко-технологічний центр ПТО» загальною площею - 599,1м².

Використано коштів по спеціальному рахунку на суму 3848,50 грн., а саме: видатки на відрядження – 3848,50 грн.

Протягом звітнього періоду проведено заходи щодо забезпечення належних умов працівників НМЦ ПТО для виконання своїх посадових обов'язків: ремонт та технічна підтримка комп'ютерної техніки. Розроблено проєкт щодо створення освітнього хабу з можливостями відео-студії. Розпочато роботи по ремонту відповідного приміщення.

11. Міжнародна діяльність (проєкти)

НМЦ ПТО забезпечив організаційно-методичний супровід проведення Міжнародного творчого конкурсу «Місто майстрів», який проводив міжнародний інноваційний центр «PERSPEKTIVA PLUS» (Чехія), у номінаціях «Краще блюдо» та «Кулінарія» 10 учасників з числа майстрів виробничого навчання та здобувачів освіти ДПТНЗ «Шосткинське вище професійне училище» отримали дипломи за перші місця.

Директор

Наталія САМОЙЛЕНКО